DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)
den 1 juni 1995 *

I mål C-119/94 P,

Dimitrios Coussios, tidigare tjänsteman vid Europeiska gemenskapernas kommission, bosatt i Bryssel, företrädd av Georges Sakellaropoulos, advokat i Aten, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokatbyrån Aloyse May, 32, Grand-rue,

klagande,

angående överklagande av dom meddelad den 23 februari 1994 av förstainstansrätten (femte avdelningen) i målen T-18/92 och T-68/92 (RecFP s. II-171), Coussios mot kommissionen, i vilket det förs talan om att domen skall upphävas,

i vilket den andra parten är:

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Gianluigi Valsesia, juridisk chefsrådgivare, och Ana Maria Alves Vieira, vid rättstjänsten, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg hos Georgios Kremlis, vid rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

meddelar

* Rättegångsspråk: franska.

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av C. Gulmann (referent), avdelningsordförande, samt J.C. Moitinho de Almeida och J.-P. Puissochet, domare,

generaladvokat: F.G. Jacobs,
justitiesekreterare: D. Louterman-Hubeau, avdelningsdirektör,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att parterna har avgivit muntliga yttranden vid förhandlingen den 2 februari 1995,

och efter att den 23 mars 1995 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Genom ansökan som ingavs till domstolens kansli den 22 april 1994 överklagade Dimitrios Coussios, med stöd av artikel 49 i stadgan för Europeiska gemenskapens domstol och motsvarande bestämmelser i EKSG-stadgan och Euratomstadgan, förstainstansrättens dom av den 23 februari 1994, Coussios mot kommissionen, (T-18/92 och T-68/92, RecFP s. II-171), i den mån som förstainstansrätten hade ogillat hans yrkande om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 13 februari 1992

— att inte tillsätta den tjänst som förklarats ledig genom meddelande COM/64/91 genom befordran eller omplacering,

— att inte anordna ett internt uttagningsprov och

— att inleda ett externt uttagningsprov.

2 Det framgår av den överklagade domen att klaganden sökt tjänsten som chef för en ny enhet kallad DG VII. C.3 vilken ledigförklarades den 2 maj 1991 genom meddelande om ledig tjänst COM/64/91.

3 Den 5 juli 1991 begärde kommissionen att de andra institutionerna skulle vidarebefordra detta meddelande om ledig tjänst till sin personal. Den 8 juli 1991 publicerade kommissionen meddelandet på nytt i en ändrad lydelse. Klaganden sökte återigen tjänsten.

4 Den 6 mars 1992 väckte klaganden vid förstainstansrätten en första talan (T-18/92) som bland annat avsåg en ogiltigförklaring av beslutet att meddelandet skulle publiceras på nytt.

5 Den 13 februari 1992 beslutade kommissionen att inte tillsätta den lediga tjänsten, att inte anordna ett internt uttagningsprov och att inleda ett externt uttagningsprov.

6 Klaganden underrättades om detta beslut genom en skrivelse av den 14 april 1992. Den 22 april 1992 ingav klaganden ett klagomål. Den 22 augusti 1992 förelåg ett implicit avslag på klagomålet. Den 18 september 1992 väckte klaganden vid förstainstansrätten en andra talan (T-68/92) angående ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 13 februari 1992. Den 28 september 1992 mottog han ett uttryckligt avslag på hans klagomål av den 22 april 1992.

7 Förstainstansrätten hörde parterna vid en förhandling den 27 april 1993. Med hänsyn till de av domstolen meddelade domarna av den 6 juli 1993, kommissionen mot Albani m. fl., (C-242/90 P, Rec. s. I-3839), och av den 9 december 1993, parlamentet mot Volger, (C-115/92 P, Rec. s. I-6549), beslutade förstainstansrätten den 16 december 1993 att återuppta det muntliga förfarandet. Under förhandlingen den 12 januari 1994 fick parterna således yttra sig över de slutsatser som kunde dras av dessa två domar.

8 I den överklagade domen ogillade förstainstansrätten talan i mål T-18/92 i dess helhet.

9 I mål T-68/92 fastställde förstainstansrätten att beslutet av den 13 februari 1992 skulle betecknas som en vägran att tillsätta den ledigförklarade tjänsten genom en befordran av sökanden och att inget motiverat avslagsbeslut beträffande hans klagomål hade nått honom innan han väckte talan. Förstainstansrätten ansåg följaktligen att sökandens åberopande av att beslutet inte hade motiverats var välgrundat, och att detta beslut sålunda var rättsstridigt (punkt 92).

10 Förstainstansrätten ansåg vidare att besluten att inte anordna ett internt uttagningsprov och att inleda ett externt uttagningsprov inte på något sätt i sig var rättsstridiga (punkt 100).

11 Förstainstansrätten ifrågasatte emellertid "om de inte blir rättsstridiga till följd av att avslaget på sökandens ansökan om befordran till den omtvistade tjänsten är rättsstridigt på grund av avsaknaden av motivering" (punkt 101) och konstaterade att "ett avslag på de ansökningar som gällde befordran ... är med tillämpning av artikel 29.1 a i tjänsteföreskrifterna ett nödvändigt villkor för att man skall kunna övergå till de senare steg i förfarandet som föreskrivs i artikel 29.1" (punkt 102). Förstainstansrätten drog härav slutsatsen att "den konstaterade rättsstridigheten medför ... att besluten att inte anordna ett internt uttagningsprov och att inleda ett externt uttagningsprov också blir rättsstridiga" (punkt 103).

12 Förstainstansrätten hänvisade till domstolens rättspraxis enligt vilken man med stöd av proportionalitetsprincipen skall sammanjämka sökandenas, som drabbats av en rättsstridighet, och tredje mans intressen och följaktligen inte bara beakta nödvändigheten av att återupprätta sökandenas rättigheter utan också tredje mans berättigade förväntningar (punkt 105). Förstainstansrätten ansåg att "ogiltigförklaringen ... av besluten att inte anordna ett internt uttagningsprov och att inleda ett externt uttagningsprov skulle utgöra en alltför långtgående påföljd för den begångna rättsstridiga handlingen, eftersom en sådan ogiltigförklaring på ett oproportionerligt sätt skulle kränka tredje mans rättigheter" (punkt 106).

13 Förstainstansrätten fortsatte med att förklara att det var detta ställningstagande som var orsaken till att förstainstansrätten vid återupptagandet av det muntliga förfarandet lät "parterna yttra sig över vilka följder de ifrågasatta beslutens rättsstridighet skulle få och försökte uppnå en rimlig lösning med dem" (punkt 107).

14 Förstainstansrätten förklarade att parterna "enats om att beviljandet av ersättning för den immateriella skada som sökanden har drabbats av till följd av kommissionens fel i tjänsten — av samma slag som den domstolen beviljat i sin dom Oberthür mot kommissionen — utgjorde den gottgörelseform som bäst motsvarade både sökandens och tjänstens krav" (punkt 107).

15 Till sist konstaterade förstainstansrätten vid värderingen av den skada som uppkommit att det skulle "beaktas att sökanden varit tvungen att inleda ett domstolsförfarande för att få kännedom om motiveringen till att hans ansökan om tjänsten avslagits" (punkt 108). Under dessa omständigheter värderade förstainstansrätten skadan efter rättvisa och billighet och ansåg att ett belopp om 2 000 ecu utgjorde en rimlig ersättning till sökanden.

16 Till stöd för sitt överklagande med yrkande om att förstainstansrättens dom skall upphävas till alla delar och att skadan i sin helhet skall ersättas har klaganden åbe-

ropat två grunder beträffande brott dels mot proportionalitetsprincipen, dels mot principen att det inte går att avstå från rättigheter enligt tjänsteföreskrifterna.

Brott mot proportionalitetsprincipen

17 Klaganden har gjort gällande att förstainstansrättens avvägning mellan tredje mans och klagandens egna intressen är uppenbart oriktig. Han har hävdat att hans intressen borde ha tagits tillvara genom en fullständig gottgörelse bestående i att han utnämndes till en tjänst som var likvärdig den som han hade ansökt om. Klaganden har i det avseendet anmärkt att den försening av domens avkunnande som orsakades av återupptagandet av det muntliga förfarandet som förstainstansrätten beslutade om, gav kommissionen möjlighet att fatta två beslut som gjorde det omöjligt att utnämna honom till den omtvistade tjänsten, nämligen dels beslutet att avsätta honom till följd av ett disciplinförfarande, dels beslutet att utnämna en annan person till den lediga tjänsten. Följaktligen fick han inte ett effektivt rättsligt skydd vilket strider mot gemenskapsrättens allmänna principer och artikel 6 i Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna. Under alla omständigheter är den beviljade ersättningen om 2 000 ecu uppenbart otillräcklig.

18 Denna grund kan inte godtas.

19 Enligt domstolens rättspraxis har tjänstemännen ingen personlig rätt till befordran även om de uppfyller villkoren för att kunna befordras (se dom av den 25 november 1976, Küster mot parlamentet, 123/75, Rec. s. 1701, punkt 10). Dessutom har tillsättningsmyndigheten i sådana fall ett omfattande utrymme för skönsmässig bedömning (samma dom, punkt 12). Härav följer att klagandens påstående att han skulle kunna göra anspråk på en likvärdig tjänst när han inte utnämndes på tjänsten i fråga saknar grund.

20 För övrigt har klaganden inte fog för att påstå att det förekommit ett rättegångsfel vid förstainstansrätten och att detta fel, som följde på förstainstansrättens beslut att återuppta det muntliga förfarandet och den därpå följande förseningen av domens meddelande, skulle ha förhindrat att klagandens intressen beaktades till fullo.

21 För det första hade förstainstansrätten ett objektivt skäl att återuppta den muntliga förhandlingen. Den ansåg att parterna borde ges möjlighet att yttra sig över betydelsen av de två domar som EG-domstolen meddelat efter den första förhandlingen, eftersom dessa avgöranden otvivelaktigt var relevanta för tvistens lösning.

22 För det andra var förfarandet för att tillsätta den omtvistade tjänsten, enligt de upplysningar som kommissionen lämnat, redan långt framskridet i april månad 1993 när den första förhandlingen i förstainstansrätten ägde rum, så att det redan vid den tidpunkten fanns anledning att beakta tredje mans intressen.

23 För det tredje är klagandens påstående beträffande det disciplinära förfarande som inletts mot honom av kommissionen utan relevans för det föreliggande överklagandet.

24 Förstainstansrätten kunde alltså med fog anse att avsaknaden av motivering i avslagsbeslutet beträffande klagandens ansökan om den ifrågavarande tjänsten inte var skäl för en ogiltigförklaring av hela tillsättningsförfarandet och att beviljandet av ersättning utgjorde den lämpliga gottgörelsen för den materiella skada som blev följden av denna avsaknad av motivering.

25 Vad gäller den beviljade ersättningens storlek behöver endast anmärkas att akten inte innehåller någon omständighet som skulle kunna leda till ett ifrågasättande av förstainstansrättens bedömning i det avseendet.

Brott mot principen att det inte går att avstå från rättigheter enligt tjänsteföreskrifterna

26 Klaganden har gjort gällande att förstainstansrätten förmått hans advokat att godta en ersättning i stället för den yrkade ogiltigförklaringen när det däremot kan ifrågasättas om han kan avstå från de rättigheter som han har enligt tjänsteföreskrifterna med tanke på att de aktuella bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna är av tvingande karaktär.

27 Denna grund kan inte godtas.

28 Såsom anmärkts i punkt 24 är förstainstansrätten behörig att bevilja ersättning i stället för att ogiltigförklara den ifrågasatta rättsakten. I nu aktuellt fall konstateras endast i den överklagade domen att parterna är överens i detta avseende.

29 Det följer av ovanstående att överklagandet skall ogillas.

Rättegångskostnader

30 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Enligt artikel 70 i samma rättegångsregler skall institutionerna bära sina kostnader i tvister mellan dem och dessas anställda. Enligt artikel 122 i dessa rättegångsregler är emellertid artikel 70 inte tillämplig i mål där överklagandet anhängiggjorts av en tjänsteman eller annan institutionsanställd. Eftersom klaganden är den tappande parten, skall han således förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i denna instans.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

följande dom:

1) Överklagandet ogillas.

2) Klaganden skall ersätta rättegångskostnaderna.

Gulmann Moitinho de Almeida Puissochet

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 1 juni 1995.

R. Grass
Justitiesekreterare

C. Gulmann
Ordförande på tredje avdelningen